

MECLİS SİMÜLASYONU BAŞKANLIĞI	
Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
Teklifin Başlığı	1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Dönemi ve Yasama Yılı	1. Yasama Yılı / 1. Yasama Dönemi
Başkanlığa Geliş Tarihi ve Sıra Numarası	19.02.2021 005

GENEL GEREKÇE

Aralık 2019’da Çin’in Wuhan eyaletinde ortaya çıkan ve o günden beri dünyaya yayılan COVID-19 pandemisinin ülkemizdeki etkisi de büyük olmuştur. Virüsün ülkemizdeki yayılımını yavaşlatmak için temizlik, sosyal mesafe ve maske önlemleri teşvik edilmiş ve sokağa çıkma kısıtlamaları gibi önlemler alınmıştır. Ancak virüsü kalıcı olarak yenmek için çözüm yolu olarak toplum genelinde aşılamanın yapılması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 13. maddesi, temel hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğini öngörmektedir. Ancak 24/04/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu da dahil olmak üzere yürürlükteki mevzuatta aşı uygulaması için bir yasal dayanak mevcut değildir.

Hazırlanan kanun değişikliği teklifi ile aşı uygulaması için yasal dayanak oluşturulmaya çalışılmaktadır. Tıbbi müdahale, kişilerin sağlıklarının korunması ve bozulan sağlıklarının tedavilerine yönelik her türlü işlem ve vücut bütünlüğüne yönelik girişim olarak tanımlanabilir. Tıbbi müdahale öncesinde kişinin veya yasal vasisinin rızasının alınması gereklidir. Acil durumlar, hayat kurtarıcı müdahaleler, toplum sağlığı ve kişinin sağlığına yönelik kesin yararın söz konusu olduğu durumlarda kişi lehine hareket edilmesi esas olduğundan çocukluk çağında aşı uygulanması çocuğun üstün yararının yanı sıra hem çocuğun bulunduğu toplumun hem de bulunduğu hane halkının sağlığının korunmasına hizmet etmektedir.

Bağışıklama, bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmasının önlenmesinde çok önemli ve alternatifsiz bir koruyucu sağlık hizmetidir.

Çocukluk dönemi aşılarının yapılması, hem çocuğun söz konusu hastalıklara yakalanmasını önleyerek sağlığını korumakta, hem de toplumda hastalık etkeninin sirkülasyonunu azaltarak hastalığın kontrol altında tutulmasını sağlamaktadır.

Bulaşıcı hastalıklar, yaşamı tehdit eden bir unsur olarak ortaya çok ağır sonuçlar çıkarabilecektir. Bu tehlikeye karşı aşılama, en kolay, ekonomik ve etkin koruyucu hekimlik uygulamalarındandır.

Çocukluk dönemi aşılarının birey ve toplum sağlığı açısından vazgeçilmezliği, ülkemizin önemli deneyimlerindendir. Zira ülkemizde pek çok bulaşıcı hastalık, çocukluk dönemi aşıları sayesinde ortadan kaldırmıştır. Aşılama oranlarının yüksek olması sayesinde kişinin sağlıklı hali korunduğu için, bazı kişilerce değeri tam olarak anlaşılamasa da, bugün toplumun sağlıklı bireylerden oluşmasına, hastalık yayılmalarını engelleyerek bireyin ve toplum sağlığının korunabilmesine alternatifi olmayan bir katkı sunmaktadır.

Çocukların yüksek yararları gözetilerek başta sağlıklarının korunması ve geliştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması, ihtiyaç duydukları ve duyacakları sağlık hizmetlerinin sağlanması devletin temel görevlerindendir.

Bu nedenle yasa değişikliği önerimizde, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nun ilgili maddesi yeniden düzenlenerek bu aşılar için veli ya da vasi izni aranmayacağı yasa maddesi olarak düzenlenmektedir. Maddede ayrıca bu zorunluluğu yerine getirmekte sorumlu olanlar gösterilerek ulusal aşı programında yer alan çocukluk çağı aşılarının yapılmasının zorunlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

**24/04/1930 TARİHLİ 1593 SAYILI UMUMİ HIFZISSİHHA KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. 24/04/1930 tarihli 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık Bakanlığı Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamındaki aşılar [kızamık, polio (çocuk felci), kabakulak, kızamıkçık, difteri, boğmaca, tetanos, suçiçeği, hepatit A, hepatit B, verem, pnömokok, hemafilus influenza aşıları] ile toplumun ve/veya belirli bir topluluğun sağlığını tehdit eden bulaşıcı hastalıklarda (COVID-19 gibi), Bakanlık bünyesinde ilgili hekimlerden oluşturulan bilim kurulunun önerisi üzerine, Bakanlıkça belirlenen aşıları yaptırmak zorunludur. Bu aşıların yapılmasında kişinin kendisinin, çocuklar ya da kısıtlılar yönünden velisinin ya da vasisinin rızası aranmaz.

Erişkin kişiler bizzat, kısıtlıların vasileri, çocuğun anne ve babası ayrı ayrı aşı zorunluluğunun yerine getirilmesinden sorumludur. Ebeveyni olmayan çocuklar veya ebeveyni nezdinde bulunmayan çocuklar için çocuğu bakmak üzere kabul eden kişi veya kurum müdürleri sorumludur.

Bu aşılar Sağlık Bakanlığı tarafından ücretsiz olarak sağlanır ve aşı uygulamaları sebebiyle kişilere herhangi bir mali külfet yüklenemez.”

MADDE 2. Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.